

Warszawa, 15 listopada 2017 r.

KL/465/159/PP/2017

Pan

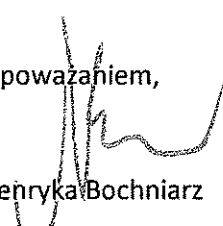
Mateusz Morawiecki

Wicepremier, Minister Finansów i Rozwoju

Szanowny Panie Premierze

W związku z prowadzonymi przez Ministerstwo Finansów konsultacjami podatkowymi w sprawie wprowadzenia zmian w prawie, których celem będzie wprowadzenie do polskiego porządku prawnego obowiązku raportowania schematów podatkowych, przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan. Uprzejmie proszę o ich uwzględnienie w toku dalszych konsultacji i przy tworzeniu odpowiednich regulacji dotyczących obowiązkowego raportowania schematów podatkowych.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Uwagi Konfederacji Lewiatan w ramach konsultacji podatkowych w sprawie wprowadzenia zmian w prawie, których celem będzie wprowadzenie do polskiego porządku prawnego obowiązku raportowania schematów podatkowych (w nawiązaniu do pisma pana Pawła Gruzy, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów z dn. 20 października 2017 r. zawiadamiającego o rozpoczęciu konsultacji podatkowych, sygn. SP3.8021.2.2017)

1. Przedstawione przez Ministerstwo Finansów w ramach konsultacji podatkowych propozycje obejmują tylko wybrane obszary dotyczące raportowania schematów podatkowych – w szczególności: jakiego typu schematy podatkowe/uzgodnienia powinny podlegać obowiązkowi raportowania, krąg podmiotów obowiązanych, w tym zagadnienia ujawnienia tajemnicy zawodowej oraz terminy raportowania. Poza zakresem konsultacji podatkowych znajduje się jednak wiele innych istotnych obszarów.

Postulujemy rozszerzenie konsultacji podatkowych na te pozostałe zagadnienia, w tym w szczególności:

- definicję minimalnego zakresu danych/informacji, które powinny znaleźć się w zgłoszeniu schematu podatkowego, w tym zróżnicowanie tego zakresu w odniesieniu do typu podmiotu obowiązanego (w tym posiadanej przez niego wiedzy o schemacie podatkowym);
 - wzór zgłoszenia i szczegóły techniczne samego raportowania (np. formularz interaktywny, itp.);
 - wyłączenia z zakresu raportowania (np. dopuszczalne ulgi, uprzednie ujawnienie okoliczności w procedurze indywidualnej interpretacji podatkowej lub uprzedniego porozumienia cenowego);
 - przepisy przejściowe (nowe obowiązki powinny dotyczyć wyłącznie schematów promowanych i wdrażanych po wejściu w życie przepisów);
 - sankcje za brak lub opóźnione zgłoszenie schematu podatkowego przez podmiot obowiązany;
 - relacja między zgłoszeniem schematu podatkowego a ew. odpowiedzialnością karną lub karną skarbową podatnika lub osób prowadzących sprawę podatnika i istniejącą już instytucją prawną „czynnego żalu” lub ujawnienia istotnych okoliczności czynu (służyłoby to zmniejszeniu percepcji społecznej proponowanego obowiązku raportowania jako formy oficjalnego donosu lub samooskarżenia).
2. Zgodnie z rekomendacjami OECD wyrażonymi w ww. raporcie „*Action 12 – 2015 Final Report Mandatory Disclosure Rules*” obowiązkowe raportowanie schematów podatkowych powinno mieć na celu wykrycie schematów planowania podatkowego, które wykorzystują słabości systemu podatkowego, aby umożliwić administracji podatkowej wczesną reakcję (np. wydanie ostrzeżeń, działania edukacyjne, podjęcie kontroli) na pojawiające się schematy agresywnego planowania podatkowego bądź luki interpretacyjne przepisów podatkowych zanim zostaną rozpowszechnione, jako szkodliwa praktyka rynkowa. Obowiązek raportowania schematów podatkowych musi cechować się jasnością i pewnością stosowania przez podmioty obowiązane, uwzględniać poziom ich wiedzy podatkowej lub zakresu dostępnych im informacji o danym

schemacie podatkowym lub sposobie jego wdrożenia. Narzędzie to powinno mieć zatem rolę uzupełniającą, subsydiarną względem istniejących narzędzi prawnych i faktycznych pozostających w dyspozycji administracji skarbowej (w tym analiz interpretacji prawa podatkowego, czynności sprawdzających, postępowań kontrolnych i podatkowych, czy narzędzi „odstraszających” jak klauzule anty-abuzywne lub ogólna klauzula przeciwdziałania unikaniu opodatkowania).

Nałożenie kolejnego obowiązku sprawozdawczego na podatników oraz uczestników życia gospodarczego powinno być proporcjonalne do celu regulacji. Niestety obecnie konsultowane propozycje (w szczególności definicje ogólnych i szczególnych cech charakterystycznych) są w wielu aspektach nieostre, nieobiektywne i trudne do wdrożenia w praktyce. W tej formie powodowałyby nałożenie wręcz niewykonalnych obowiązków, paraliż decyzyjny przy ocenie zdarzeń gospodarczych i istotne zwiększenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Potęgowałoby jednocześnie niepewność stosowania prawa, które już obecnie z uwagi na liczne zmiany przepisów i interpretacji stanowi jeden z głównych problemów przedsiębiorców w Polsce.

Żywimy istotną obawę, że rozważane obecnie przez MF propozycje definicji schematu podatkowego oraz jego poszczególnych części składowych nie będą realizować celu nowelizacji, tj. nie dostarczą MF właściwych informacji o stosowanych w praktyce schematach postępowania w ramach działań optymalizacji podatkowej, lecz spowodują zalew zgłoszeń składanych z nadmiernej ostrożności, powielających się i niewnoszących wartości dodanej.

Nałożenie nowych lub nadmiernych obowiązków sprawozdawczych, zwłaszcza zanim zrobią to inne państwa w regionie, może skutkować pogorszeniem pozycji konkurencyjnej Polski i polskich przedsiębiorców. Należy zatem rozważyć, aby w okresie do pełnego wdrożenia ww. rekomendacji lub projektów legislacyjnych (w tym przedstawionego przez Komisję Europejską projektu z dnia 21 czerwca 2017 r. Dyrektywy Rady DAC6 w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania w odniesieniu do raportowanych uzgodnień transgranicznych) przez państwa w regionie lub w ramach Unii Europejskiej stopniowo dochodzić do ostatecznego, wspólnego z innymi państwami modelu raportowania. W międzyczasie obowiązek raportowania schematów podatkowych powinien skupiać się na wczesnym identyfikowaniu mechanizmów planowania podatkowego i luk interpretacyjnych.

Jednocześnie należy wyłączyć z zakresu raportowania ulgi podatkowe przyznane przez państwo na podstawie prawodawstwa krajowego (np. ulgi podatkowe dla działalności w specjalnych strefach ekonomicznych czy na wsparcie działalności badawczo-rozwojowej) lub międzynarodowego prawa podatkowego (w tym mechanizmów służących unikaniu podwójnego opodatkowania wynikających z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania).

Dodatkowo, postulujemy, aby w każdej sytuacji, kiedy do danej transakcji została wydana indywidualna interpretacja podatkowa bądź uprzednie porozumienie cenowe potwierdzające skutki podatkowe danej transakcji/ bardziej rozbudowanej struktury, obowiązek raportowania w ramach planowanych obowiązków ujawnieniowych odnośnie schematów podatkowych, powinien zostać wyłączony - z uwagi na to, że administracja podatkowa weszła już w posiadanie informacji na temat przeprowadzonych, bądź też planowanych schematów podatkowych.

Zwracamy uwagę, iż w obecnie obowiązującym stanie prawnym, racjonalnie działający podatnik będzie z dużym prawdopodobieństwem zabezpieczał się interpretacją indywidualną, w przypadku szczególnie skomplikowanych, czy istotnych kwotowo transakcji. Niejasne przepisy podatkowe, jak również sprzeczne interpretacje wydawane w podobnych stanach faktycznych nie wpływają na zwiększenie poziomu pewności podatników w zakresie prowadzonej działalności i jej skutków podatkowych, w związku z czym liczba zapytań w sprawach podatkowych rośnie. Choć wystąpienie z wnioskiem o interpretację jest dobrowolne i nie pokrywa wszystkich sytuacji, kiedy może dochodzić do unikania opodatkowania, niemniej jednak, fakt wyczerpującego ujawnienia stanu faktycznego i uzyskania interpretacji przez podatnika, powinien być przesłanką zwolnienia z obowiązków raportowych w zakresie MDR.

3. Z powyższych względów w ramach dalszych konsultacji podatkowych powinien w pierwszej kolejności zostać wypracowany wzór raportu i minimalny wymagany zakres informacji o schemacie podatkowym (opis uzgodnienia, wyjaśnienie, na czym polega schemat podatkowy lub luka interpretacyjna służące uzyskaniu korzyści podatkowych).

Zgadza się z tezą, że podlegający zgłoszeniu schemat podatkowy – jako efekt rozważań teoretycznych lub jako rozwiązanie intelektualne – powinien być opisany jako plan działania, który stworzony może zostać w oderwaniu od konkretnego przypadku. Należy opis schematu podatkowego rozumieć jako wyjaśnienie mechanizmu z którego wynika korzyść podatkowa – jakich podatków dotyczy, z interpretacji jakich przepisów wynika i jakiego typu transakcje lub czynności obejmuje w celu uzyskania korzyści podatkowej. Zgłoszenie schematu podatkowego powinno być dość ogólne w swej naturze, nie może bowiem zastępować szczegółowego badania całokształtu stanu faktycznego, które to dopiero może wykazać czy istotnie doszło do nieuprawnionego uzyskania korzyści podatkowej, braku uzasadnienia ekonomicznego, itp.

4. Proponowana obecnie przez Ministerstwo Finansów definicja schematu podatkowego („uzgodnienie, które: 1. spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą, **lub** 2. posiada szczególną cechę rozpoznawczą”) powinna zostać doprecyzowana. Użycie spójnika „lub” oznacza, że obowiązkiem raportowania objęte zostałyby uzgodnienia spełniające wyłącznie szczególną cechę rozpoznawczą (lecz nie spełniające kryterium głównej korzyści i ogólnej cechy rozpoznawczej). Postulujemy, aby wybrane z proponowanych szczególnych cech rozpoznawczych stały się raczej elementami samej informacji o schematach podatkowych a nie w elementem rozpoznawczym tego typu schematów. Wynika to także z tego, że podmioty raportujące nie muszą lub nie posiadają ogółu informacji o danym uzgodnieniu i w ten sposób będą mogły podać takie informacje, jeśli nimi faktycznie dysponują.
5. Raportowanie schematów podatkowych nie powinno zawierać elementów subiektywnych, ocennych lub przesądających czy dana transakcja stanowi agresywne planowanie podatkowe. Proponowane obecnie kryterium głównej korzyści – sugeruje lub wręcz przesądza, że dane uzgodnienie stanowi nieuprawnione unikanie opodatkowania poprzez porównanie działania podmiotu działającego rozsądnie i kierującego się praktyką przyjętą w danym rodzaju działalności, który mógłby zasadnie inny sposób postępowania, z którym nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej takiej jak oczekiwana lub wynikająca w związku z wykonaniem uzgodnienia. Jednocześnie wskazanie, choćby przykładowo, wprost wybranych zawodów zaufania publicznego jako promotorów schematów podatkowych kreuje niewłaściwą percepcję

społeczną tych zawodów (psując reputację indywidualne przypadki nadużyć w tych środowiskach zawodowych należy eliminować stosując inne dostępne już instrumenty prawne).

W zależności od sposobu zdefiniowania minimalnego zakresu informacji podlegających raportowaniu będzie możliwa decyzja, czy obowiązek raportowania powinien spoczywać na promotorach (jako podmiotach posiadających wiedzę o wyabstrahowanym mechanizmie działania schematu podatkowego) lub korzystających (jako podmiotach posiadających wiedzę o szczegółach konkretnego wdrożenia schematu podatkowego). W przypadku podejścia abstrahującego od konkretnych przypadków raportowanie nie powinno skutkować naruszeniem tajemnicy zawodowej i umożliwiłoby wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych z wyłączeniem danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w schemacie podatkowym. Taki obowiązek raportowy mógłby zostać połączony z obowiązkiem poinformowania klienta o obowiązku złożenia takiego zanonimizowanego raportu. Natomiast w przypadku obowiązku przekazywania szczegółowych informacji dotyczących konkretnych stanów faktycznych, obowiązek raportowania powinien ciążyć na korzystających.

6. Nałożenie obowiązku raportowania schematów podatkowych na niektóre zawody zaufania publicznego, banki, jak również warunkowego obowiązku raportowania na „*podmioty zobowiązane do wykonania bądź przyjmujące wynagrodzenie za wykonanie czynności pozostających w zakresie ich działania w odniesieniu do uzgodnień, także w zakresie innych uzgodnień niż podatkowe*” (w tym banki), w sytuacji gdy podmioty te nie zostaną poinformowane przez promotora lub korzystającego o wcześniejszym zgłoszeniu przez nich danego schematu podatkowego, budzi bardzo duże wątpliwości. W szczególności banki, jako instytucje zaufania publicznego, podlegające nadzorowi finansowemu przez uprawnione do tego instytucje, świadczą usługi określone w statucie, w sposób ściśle uregulowany przepisami prawa i z zasady nie oferują swoim klientom produktów/struktur, których celem byłoby uniknięcie/zminimalizowanie opodatkowania. Banki, z definicji nie świadczą usług doradztwa podatkowego, a oferowane przez banki produkty bankowe są co do zasady wystandaryzowane. Doradcy bankowi, oferując standardowy produkt bankowy, wcale nie muszą wiedzieć, że dany produkt zostanie przez klienta wykorzystany jako jeden z wielu elementów składowych większej transakcji, która w całości może być postrzegana przez administrację podatkową, jako zmierzająca do uniknięcia opodatkowania, natomiast w zakresie tego jednego produktu bankowego, stanowi zwykłą transakcję finansową, nie budzącą żadnych podejrzeń. Doradca bankowy, nie znając szerszego kontekstu, zwłaszcza w przypadku struktur transgranicznych, może nie mieć podstaw do jakichkolwiek podejrzeń. Jeżeli zatem na banki ma zostać nałożony nowy obowiązek monitorowania transakcji pod kątem podatkowym, tak jak w tej chwili monitorowane są transakcje pod kątem przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, to potrzebne jest w tym celu jasne (a nie uznaniowe) określenie kryteriów, według których te transakcje miałyby być monitorowane i raportowane w ramach nowych wymogów. Sformalizowanie procesu monitorowania transakcji po stronie banków czy też innych podmiotów nieposiadających specjalistycznej wiedzy pod kątem MDR wymagałoby po stronie takich podmiotów dodatkowych znaczących nakładów, w celu zapewnienia odpowiedniej zgodności z przepisami, infrastruktury i odpowiednich zasobów ludzkich.

Brak jasnej definicji promotora (podmiot, który bezpośrednio udostępnia i promuje schemat podatkowy, bądź też pośrednik, rozumiany jako istotny doradca) spowoduje, że podmioty w jakikolwiek sposób zaangażowane w transakcję z klientem, będą podejmowały szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyka nałożenia sankcji wynikających z faktu nieujawnienia schematu podatkowego, poczynawszy od oświadczenia podatnika o zgłoszeniu schematu, wymagania opinii doradcy podatkowego w zakresie przeprowadzanej transakcji, czy też zabezpieczanie się oświadczeniami klienta, że transakcja nie ma na celu uniknięcia opodatkowania. Te dodatkowe czynności zabezpieczające wpłyną na relacje z klientami z uwagi na obciążenie wszystkich zaangażowanych stron dodatkowymi obowiązkami dokumentacyjnymi, jak również kosztami wynikającymi z dodatkowych opinii doradców podatkowych, czy też kosztami ponoszonymi w celu zapewnienia zgodności z nowymi wymogami ujawnieniowymi. Z powyższych względów, definicja promotora powinna zapewnić, że jej zakresem będą objęte podmioty, które mają wiedzę na temat mechanizmu funkcjonowania schematu podatkowego, natomiast te podmioty, które świadczą usługi uboczne w stosunku do schematu podatkowego nie będą traktowane jako promotorzy, jeżeli nie mieli jakiejkolwiek wiedzy na temat tego, czy transakcja była motywowana podatkowo, bądź też w zakresie jej potencjalnych skutków podatkowych. Warunek posiadania wiedzy na temat schematu podatkowego powinien również zostać jasno wskazany w odniesieniu do podmiotów zobowiązanych do ewentualnego warunkowego raportowania schematów podatkowych. Przykładowo doradcy klientów w bankach, z racji wykonywanych obowiązków, zazwyczaj nie mają wiedzy w zakresie skomplikowanych/ zaawansowanych struktur podatkowych, nie można więc od nich wymagać prawidłowej identyfikacji schematów podatkowych. Z kolei zbyt restrykcyjne podejście do obowiązku raportowania schematów podatkowych, z uwagi na ryzyko objęcia sankcjami, jak również niejasne/ nieprecyzyjne kryteria, będzie powodowało nadmierne obciążenie finansowe i dokumentacyjne, zarówno po stronie podmiotu ujawniającego, jak i administracji podatkowej.

7. Podsumowując, zgodnie z wytycznymi OECD w zakresie wprowadzenia MDR dodatkowe koszty ponoszone przez podatników w zakresie zapewnienia zgodności z regulacjami powinny być zrównoważone przez benefity, które osiągnie administracja podatkowa z tytułu pozyskania informacji o schematach podatkowych, jak również powinny zapewnić, że informacja dostarczona administracji podatkowej jest wykorzystywana w efektywny sposób. Celem wprowadzanych obowiązków ujawnieniowych, ma być umożliwienie administracji podatkowej szybkiego reagowania w zakresie niedozwolonych struktur podatkowych, zmierzających do unikania opodatkowania, tymczasem wielokrotne raportowanie tego samego schematu, przez różne podmioty (z uwagi na nieprecyzyjną definicję), bądź też raportowanie schematów, które nie są szkodliwe w rozumieniu planowanych regulacji, spowoduje, że cel inicjatywy nie zostanie osiągnięty – poprzez nadmierne obciążenie administracji podatkowej informacją, która nie jest w żaden sposób użyteczna. Z tego względu przepisy w zakresie ujawniania schematów podatkowych powinny być jasne, zobiektywizowane i użyteczne, a ich stosowanie nie powinno nadmiernie obciążać podmiotów zobowiązanych do raportowania.

INFORMACJE O OSOBIE OPINIUJĄCEJ

Imię i nazwisko

Adres zamieszkania

Nazwa (firmy) podmiotu, w imieniu którego wypełniany jest dokument konsultacji (jeśli dotyczy).

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Ministerstwo Finansów z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 12, na potrzeby przeprowadzenia konsultacji podatkowych i opublikowania ich wyników zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do przetworzenia ankiety. Zostałem/am poinformowany/a, że przysługuje mi prawo dostępu do moich danych, możliwość ich poprawiania, żądania zaprzestania ich przetwarzania. Administratorem danych osobowych jest Ministerstwo Finansów z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 12 (W przypadku osób fizycznych).

☐ Tak, wyrażam zgodę

☐ Nie, nie wyrażam zgody

Zastrzegam sobie prawo do nieujawniania wskazanych treści stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w tym mojego imienia i nazwiska / nazwy firmy.

☐ Tak

☐ Nie

Zastrzegam sobie prawo do nieujawniania mojego imienia i nazwiska / nazwy firmy.

☐ Tak

☐ Nie

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 922)

Prosimy o udzielenie informacji, poprzez zaznaczenie właściwego pola, czy osoba opiniująca:

☐ reprezentuje firmę doradczą: Wybierz element.

☐ reprezentuje firmę z sektora finansowego: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inna” proszę podać jaką Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje firmę audytorską;

☐ reprezentuje podmiot gospodarczy z innego sektora gospodarki:

☐ Tak – proszę podać nazwę sektora Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ Nie

☐ reprezentuje podmiot publiczny: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inny” proszę podać jaki Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje środowisko naukowe: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inne” proszę podać jakie Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje środowisko: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inne” proszę podać jakie Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje organizację społeczną: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inna” proszę podać jaką Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ wyrażam swoje osobiste poglądy;

☐ wykonuje zawód regulowany: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inny” proszę podać jaki Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

PYTANIA DOTYCZĄCE PROJEKTOWANYCH PRZEPISÓW

SEKCJA I - DEFINICJA SCHEMATU PODATKOWEGO

W ramach prac Ministerstwa Finansów (dalej: MF) rozważa się, aby raportowaniu podlegały schematy podatkowe rozumiane jako uzgodnienie, które:

1. spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą, lub
2. posiada szczególną cechę rozpoznawczą.

W tym zakresie konieczne będzie zdefiniowanie pojęć składowych schematu podatkowego. Obecnie rozważane jest, aby takie składowe pojęcia były rozumiane w następujący sposób:

- uzgodnienie: jako czynność lub zespół powiązanych ze sobą czynności, w tym czynność planowaną lub zespół czynności planowanych, których co najmniej jedna strona jest podatnikiem, lub które mają lub mogą mieć wpływ na obowiązek podatkowy;
- spełnienie kryterium głównej korzyści, gdy na podstawie istniejących okoliczności należy przyjąć, że podmiot działający rozsądnie i kierujący się praktyką przyjętą w danym rodzaju działalności mógłby zasadnie wybrać inny sposób postępowania, z którym nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej takiej jak oczekiwana lub wynikająca w związku z wykonaniem uzgodnienia. Stanowić ono będzie cechę rozpoznawczą z zakresu potencjalnie agresywnego planowania podatkowego.

Pytanie nr 1

Czy rozważana obecnie przez MF propozycja kryterium głównej korzyści pozwoli na uzyskanie informacji na temat uzgodnień istotnych z perspektywy celu nowelizacji, a jednocześnie będzie możliwa do zastosowania bez przesądzania, że dane uzgodnienie stanowi bądź nie unikanie opodatkowania?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie W obecnym brzmieniu przesłanka kryterium głównej korzyści sformułowana jest w oparciu o nieostre i podlegające subiektywnej ocenie pojęcia „podmiotu działającego rozsądnie” oraz „kierowania się praktyką przyjętą w danym rodzaju

działalności”. Jeżeli z naruszeniem obowiązków nakładanych konsultowaną regulacją wiązać się mają sankcje wobec podmiotu zobowiązanego do raportowania, przedmiot i zakres zgłoszenia muszą być określone w sposób precyzyjny, pozwalający zobowiązanemu jednoznacznie określić zakres jego obowiązków. Z raportu BEPS dla Działania 12, jednoznacznie wynika zalecenie, aby Mandatory Disclosure Rules formułowane były w tak jasny i precyzyjny sposób, żeby podatnicy mieli pełną jasność co do wymogów regulacji. Dodatkowo wskazać należy, że takie sformułowanie kryterium spełnienia głównej korzyści, de facto przesądza o uznaniu, że dane uzgodnienie stanowi unikanie opodatkowania. W świetle bowiem brzmienia art. 119a par. 2 i 3 Ordynacji podatkowej, należy przyjąć, że jeżeli raportowane mają być uzgodnienia, których podmiot działający rozsądnie by nie wybrał, chodzi o uzgodnienia, których efektem nie jest dokonanie „czynności odpowiedniej” w rozumieniu tego przepisu. A zatem trudno przyjąć, że rozważana obecnie przez MF propozycja kryterium głównej korzyści będzie możliwa do zastosowania bez przesądzania, że dane uzgodnienie stanowi bądź nie unikanie opodatkowania

- ogólna cecha rozpoznawcza uzgodnienia jako właściwość uzgodnienia nawiązywać będzie do:
 1. zobowiązania do zachowania w poufności sposobu, w jaki uzgodnienie pozwala na uzyskanie korzyści podatkowej (klauzula poufności),

Pytanie nr 2

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Klauzula poufności jest absolutnym standardem rynkowym w umowach zawieranych przez podmioty profesjonalne. Trudno sobie wyobrazić aby jakkolwiek rozsądnie działający podmiot, był skłonny rozmawiać o tak wrażliwych kwestiach, jak rozliczenia podatkowe bez zobowiązania drugiej strony do zachowania wszelkich uzyskanych w toku współpracy informacji, w pełnej poufności. Tym samym tak ogólne sformułowanie ogólnej cechy rozpoznawczej, bez doprecyzowania charakteru

zobowiązania do zachowania poufności, bynajmniej nie będzie stanowił wyznacznika, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji.

2. zobowiązania do zapłaty wynagrodzenia uzależnionego od uzyskania korzyści podatkowej lub jej wysokości (*success fee*),

Pytanie nr 3

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

3. zobowiązania korzystającego z uzgodnienia, że w przypadku wdrożenia uzgodnienia będzie współpracował z podmiotem, który udostępnił uzgodnienie, albo zapłaci temu podmiotowi wynagrodzenie lub odszkodowanie (klauzula lojalności),

Pytanie nr 4

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Zaproponowana przez MF ogólna cecha rozpoznawcza jest dość standardowym porozumieniem w relacjach podmiotów profesjonalnych oferujących wysoce specjalistyczne lub unikalne rozwiązania, których ujawnienie przez korzystającego podmiotom trzecim w celu wdrożenia, mogłoby narazić podmiot profesjonalny na realne straty. W połączeniu z nieostrą definicją schematu podatkowego, tak sformułowana ogólna cecha rozpoznawcza prowadzić może do obejmowania zakresem raportowania nieuzasadnionego kręgu uzgodnień.

4. zobowiązania się do zwrotu wynagrodzenia lub jego części, w przypadku gdy korzyść

podatkowa nie powstanie lub powstanie w wysokości niższej, niż zakładano (klauzula zwrotu wynagrodzenia),

Pytanie nr 5

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

5. podmiot udostępniający uzgodnienie lub korzystający faktycznie respektując lub zamierzają respektować co najmniej jedno ze zobowiązań wskazanych w punktach 1-4 (faktyczne respektowanie klauzul),

Pytanie nr 6

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Zgodnie z propozycją MF informacja o uzgodnieniu raportowana będzie na najwcześniejszym możliwym etapie, często przed jego realizacją. A zatem niemożliwe będzie zbadanie kryterium faktycznego respektowania klauzul, to bowiem obserwowalne będzie dopiero w trakcie a często już po wdrożeniu uzgodnienia. Wprowadzenie tak dalece niepewnego i ocennego kryterium ogólnej cechy rozpoznawczej, pozostawi zdecydowanie zbyt duży obszar niepewności po stronie podmiotu zobowiązanego, któremu trudno będzie jednoznacznie określić czy nałożony nowymi regulacjami obowiązek został należycie wypełniony.

6. na podstawie istniejących okoliczności należy przyjąć, że rozsądnie działający podmiot udostępniający uzgodnienie lub korzystający, do których nie stosowałyby się obowiązki

przewidziane niniejszym rozdziałem, chcieliby, żeby co najmniej jedno ze zobowiązań wskazanych w 1-4 było faktycznie respektowane (test hipotetyczny);

Pytanie nr 7

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Zaproponowana przez MF ogólna cecha rozpoznawcza jest nieostra i niejasna. Nie sposób określić kto i na jakiej podstawie miałby oceniać istnienie lub brak chęci faktycznego respektowania wskazanych powyżej zobowiązań.

Pytanie nr 8

Czy MF powinien rozważyć wprowadzenie innych ogólnych cech rozpoznawczych niż wymienione powyżej, aby uzyskać informacje na temat uzgodnień, które mogą być istotne z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak – proszę wskazać uzasadnienie

☒ Nie

- szczególna cecha rozpoznawcza nawiązywać będzie do:
 1. kwoty podatku, który należałoby pobrać w Polsce (gdyby nie przepisy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zwolnienia podatkowe),

Pytanie nr 9

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie W świetle nieostrej definicji kryterium spełnienia głównej korzyści tak sformułowana cecha szczególna może nałożyć na podmioty zobowiązane do raportowania konieczność analizowania niewspółmiernie szerokiego kręgu uzgodnień.

2. zaangażowania w uzgodnienie podmiotu mającego siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową, lub nie mający miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu na żadnym terytorium ani w żadnym kraju

Pytanie nr 10

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

3. wysokości przychodów nierezydentów osiągniętych w związku z uzgodnieniem na terytorium Polski,

Pytanie nr 11

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie W świetle nieostrej definicji kryterium spełnienia

głównej korzyści tak sformułowana cecha szczególna może nałożyć na podmioty zobowiązane do raportowania konieczność analizowania niewspółmiernie szerokiego kręgu uzgodnień.

4. różnicy w kwocie podatku do zapłaty, który byłby należny w związku z wykonaniem uzgodnienia od nierezydentów, gdyby byli oni polskimi rezydentami podatkowymi, a podlegającym faktycznej zapłacie podatkiem dochodowym w państwie ich rezydencji podatkowej,

Pytanie nr 12

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie W świetle nieostrej definicji kryterium spełnienia głównej korzyści tak sformułowana cecha szczególna może nałożyć na podmioty zobowiązane do raportowania konieczność analizowania niewspółmiernie szerokiego kręgu uzgodnień.

5. istotnego wpływu na część odroczoną podatku dochodowego lub aktywa albo rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Pytanie nr 13

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie W świetle nieostrej definicji kryterium spełnienia głównej korzyści tak sformułowana cecha szczególna może nałożyć na podmioty zobowiązane do raportowania konieczność analizowania niewspółmiernie szerokiego kręgu uzgodnień.

Pytanie nr 14

Proszę wskazać kwotę, jaka Twoim zdaniem powinna znaleźć zastosowanie w odniesieniu do poszczególnych sytuacji, składających się na szczególną cechę rozpoznawczą. Odpowiedź może zawierać dodatkowy komentarz osoby biorącej udział w konsultacjach.

W przypadku cechy szczególnej, która dotyczy przypadku, w którym mowa w pkt:

1. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) kwoty podatku – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

3. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) wysokości przychodów – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

4. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) różnicy w kwocie podatku – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

5. próg kwotowy powinien wynosić [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#) wpływu na podatek odroczony – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

[Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

Pytanie nr 15

Czy MF powinien rozważyć wprowadzenie innych szczególnych cech rozpoznawczych niż wymienione powyżej, aby uzyskać informacje na temat uzgodnień, które mogą być istotne z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

☐ Nie

Pytanie nr 16

Czy rozważane obecnie przez MF propozycje definicji schematu podatkowego oraz jego poszczególnych części składowych realizować będą cel nowelizacji, tj. dostarczą MF informacji o stosowanych w praktyce schematach postępowania w ramach działań optymalizacji podatkowej?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie Jak o tym była mowa w komentarzach powyżej, obecnie proponowane kryteria definiujące podlegający raportowaniu schemat podatkowy są nieostre i dalece niejasne. W efekcie prowadzić będą istotnych wątpliwości interpretacyjnych, które skutkować mogą z jednej strony zalewem nieadekwatnych informacji a z drugiej mogą skłaniać do unikania raportowania. Tak nieprecyzyjne i ocenne kryteria raportowania prowadzić będą przy tym do nadmiernego obciążenia promotorów i podmiotów warunkowo zobowiązanych do raportowania obowiązkami administracyjnymi, bez gwarancji osiągnięcia celów zakładanych dla konsultowanej regulacji.

SEKCJA 2 - PRÓG DE MINIMIS

MF rozważa wprowadzenie progu *de minimis* odnoszących się do pojęcia korzystającego, tak aby nie dotyczyło ono podatników, o niewielkiej skali działalności, dla których obowiązki przewidziane propozycją przepisów stanowiłyby nieproporcjonalnie duże obciążenie administracyjne.

Pytanie nr 17

Czy rozważane obecnie przez MF wprowadzenie progu *de minimis* do pojęcia korzystającego jest uzasadnione ograniczeniem obowiązków administracyjnych i jednocześnie nie będzie stanowić przeszkody do zrealizowania celu nowelizacji?

☐ Tak – proszę wskazać w uzasadnieniu kryterium oraz jego wielkość progową

Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ Nie

SEKCJA 3 - PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO RAPORTOWANIA SCHEMATÓW PODATKOWYCH (1)

W ramach prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu nowelizacji MF rozważa przyjęcie rozwiązania, w którym zobowiązanym do raportowania schematu podatkowego będzie jego promotor (tj. osoba fizyczna, osoba prawna lub inne jednostka nieposiadająca osobowości prawnej, która opracowuje, udostępnia lub wdraża uzgodnienie w ramach świadczenia usług związanych z opodatkowaniem lub udziela, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porady dotyczących opracowywania, udostępniania lub wdrażania uzgodnienia w zakresie jego aspektów podatkowych). W opinii MF, w celu uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości, właściwe jest wskazanie w definicji promotora zawodów zaufania publicznego, których zwłaszcza dotyczyć będzie obowiązek raportowania. Obecnie MF rozważa, aby wskazać wprost jako podmiot, który może być uznany za promotora, adwokata, doradcę podatkowego, radcę prawnego, pracownika banku lub innej instytucji finansowej doradzającego klientom.

Pytanie nr 18

Czy rozważane obecnie przez MF ujęcie w definicji promotora obok kryteriów przedmiotowych także **przykładowe** wskazanie powyższych zawodów zaufania publicznego będzie w Twojej opinii zasadne i wystarczające dla osiągnięcia celu przepisu, tj. uniknięcia wątpliwości, jakie podmioty zobowiązane są do raportowania schematów podatkowych?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie. Przy tak szeroko sformułowanej definicji promotora nie ma uzasadnienia do wprowadzania proponowanego przykładowego wyliczenia zawodów szczególnie zobowiązanych do raportowania.

SEKCJA 3 - PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO RAPORTOWANIA SCHEMATÓW PODATKOWYCH (2)

W ramach prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu nowelizacji MF rozważa przyjęcie rozwiązania mającego na celu uszczelnienie obowiązku raportowania schematów podatkowych. W tym celu przewiduje się nałożenie warunkowego obowiązku raportowania na podmioty zobowiązane do wykonania lub przyjmujące wynagrodzenie za wykonanie czynności

pozostających w zakresie ich działania w odniesieniu do uzgodnień, także w zakresie jego aspektów innych niż podatkowe. Zgodne z planami obowiązek ten dotyczyć ma biegłego rewidenta, notariusza, osobę świadczącą usługi prowadzenia ksiąg rachunkowych, księgowego lub dyrektora finansowego, bank lub inną instytucję finansową a także ich pracownika, osobę posiadającą kwalifikacje z dziedziny doradztwa inwestycyjnego, bankowości inwestycyjnej, zarządzania aktywami lub instrumentami pochodnymi, a także inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, wykonującą czynności pozostające w zakresie działania tych osób lub posiadającą podobne kwalifikacje, również w przypadku gdy nie posiada miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Planuje się by obowiązek raportowania schematów podatkowych przez wskazane podmioty powstawał w sytuacji, w której podmioty te nie zostaną poinformowane przez promotora lub korzystającego o wcześniejszym zgłoszeniu przez nich danego schematu podatkowego. Obowiązek taki może być uzasadniony w szczególności, gdy podmiot taki dostrzegł lub powinien był dostrzec, że uzgodnienie stanowi schemat podatkowy przy zachowaniu staranności ogólnie wymaganej w dokonywanych przez niego czynnościach, przy uwzględnieniu zawodowego charakteru jego działalności, obszaru jego specjalizacji oraz przedmiotu wykonywanych przez niego czynności.

Pytanie nr 19

Czy rozważane obecnie przez MF wprowadzenie warunkowego obowiązku raportowania schematów podatkowych przez wskazane podmioty będzie w Twojej opinii zasadne i wystarczające dla zwiększenia szczelności systemu raportowania tych schematów?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie W świetle nieostrej definicji kryterium spełnienia głównej korzyści a co za tym idzie definicji schematu podatkowego, nałożenie na tak szeroki krąg osób obowiązku raportowania w sytuacji, w której dostrzegły lub powinny dostrzec, że uzgodnienie stanowi schemat podatkowy, wprowadzi nieuzasadniony obszar niepewności co do zakresu spoczywających na nich obowiązków. W szczególności propozycja MF nie precyzuje przy tym w jaki sposób podmioty trzecie objęte warunkowym zobowiązaniem do raportowania (np. notariusze, doradcy inwestycyjni, banki etc i pracownicy tych podmiotów) mieli by pozyskiwać wiedzę o tym czy promotor zgłosił schemat podatkowy. W przypadku podmiotów świadczących usługi profesjonalne niezwiązane bezpośrednio z doradztwem

podatkowym, taki wzrost ryzyka związanego z niezawinionym być może niedopełnieniem przedmiotowego obowiązku prowadzić zapewne będzie do wzrostu cen świadczonych usług.

SEKCJA 4 - MOMENT POWSTANIA OBOWIAZKU RAPORTOWANIA **SCHEMATU PODATKOWEGO (1)**

Intencją MF jest pozyskiwanie informacji o stosowanych schematach podatkowych na możliwie wczesnym etapie. W ramach prac MF przyjmuje, że termin od którego liczony będzie obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien być określony w sposób możliwy do obiektywnego zweryfikowania. W tym zakresie MF roboczo przyjmuje, że obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien podlegać realizacji w terminie liczonym od jednego ze zdarzeń, w zależności od tego, które z nich ma miejsce jako pierwsze:

- a) udostępnienia schematu podatkowego (tj. oferowanie przez promotora uzgodnienia korzystającemu, zawarcie umowy, której przedmiotem jest przekazanie informacji o uzgodnieniu),
- b) przyjmowanie wynagrodzenia z tytułu przekazania informacji o uzgodnieniu lub zaliczki na poczet takiego przekazania,
- c) przekazywanie korzystającemu przez promotora, w jakiejkolwiek formie, w tym drogą elektroniczną, telefoniczną lub osobiście, informacji o uzgodnieniu, w szczególności poprzez przedstawianie jego założeń,
- d) dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego,
- e) wyjątkowo, w sytuacji gdy schemat optymalizacyjny jest już wdrażany, a profesjonalny doradca (np. doradca podatkowy, biegły rewident, księgowy, radca prawny czy notariusz) stwierdzi, że schemat nie został dotychczas zgłoszony.

Pytanie nr 20

Czy rozważane obecnie przez MF określenie momentu od którego liczony będzie termin na zaraportowanie schematu podatkowego przez promotora realizować będzie cel regulacji, tj. możliwie szybkiego pozyskania informacji o schemacie podatkowym, przy jednoczesnej możliwości obiektywnej weryfikacji dopełnienia tego terminu?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

SEKCJA 4 - MOMENT POWSTANIA OBOWIĄZKU RAPORTOWANIA **SCHEMATU PODATKOWEGO (2)**

Jak wskazano we wprowadzeniu do poprzedniego pytania, MF roboczo przyjmuje, że obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien podlegać realizacji w terminie liczonym od udostępnienia schematu podatkowego lub dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego.

Ile dni i dlaczego powinien Twoim zdaniem wynosić termin na dokonanie zgłoszenia schematu podatkowego przez promotora?

[Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

SEKCJA 5 - TAJEMNICA ZAWODOWA

W ocenie Ministerstwa Finansów schemat podatkowy jest rozwiązaniem intelektualnym, który wypracowany jest oparciu o znajomość przepisów prawa podatkowego. Innymi słowy schemat podatkowy – jako efekt rozważań teoretycznych – jest pewnym planem działania, który stworzony może zostać w oderwaniu od konkretnego przypadku, w którym faktycznie zostanie zastosowany.

Optymalizacja podatkowa naraża Skarb Państwa na istotne straty budżetowe i problem jej stosowania musi być traktowany z najwyższą powagą, gdyż zaburza w istotny sposób zdolność finansowania potrzeb publicznych przez państwo. Nakładanie przez państwo podatków i ściąganie dochodów budżetowych jest czynnikiem ściśle powiązanym z suwerennością państwa i z tego powodu powinno podlegać szczególnej ochronie. Czynności związane z planowaniem podatkowym nie są ściśle prywatną sprawą podmiotów gospodarczych, gdyż dotyczą zobowiązań podatkowych, gdzie stroną jest budżet państwa.

Tajemnica zawodowa jest ważnym komponentem wykonywania zawodów regulowanych, lecz zakres stosowania tej tajemnicy może podlegać dyskusji. Istnieją zasady poufności, których złamanie narusza istotę zaufania pomiędzy podmiotem wykonującym zawód regulowany a jego klientem. Do tej sprawy należą wszystkie sprawy osobiste, rodzinne, cywilne, karne, karne skarbowe oraz związane z obroną interesów klienta w postępowaniu administracyjnym, podatkowym czy sądowo-administracyjnym, a także z doradztwem dotyczącym zastanego stanu rzeczy. Nie można jednak traktować jako sprawy prywatnej doradzania podatnikowi w zakresie planowanego nagięcia, czy nawet obejścia przepisów podatkowych, gdzie w grę wchodzi istotny interes finansów publicznych. Zwłaszcza, że już dziś, podatnicy mają obowiązek przekazywania bardzo wielu informacji na temat podstawy opodatkowania.

Ponadto w ramach kontroli skarbowej czy podatkowej organy podatkowe mogą uzyskać bardzo szczegółowe informacje dotyczące podatnika. Alternatywą do uzyskiwania informacji na temat planowanych schematów optymalizacyjnych jest więc nałożenie obowiązku raportowania bezpośrednio na podatnika, a na podmiot profesjonalny obowiązku poinformowania o tym podatnika przy okazji oferowania schematu optymalizacyjnego. Tajemnica zawodowa nie jest chroniona prawnie w odniesieniu do podmiotów nie wykonujących zawodu regulowanego, zatem w przypadku tej grupy zniesienie tajemnicy zawodowej jest bezprzedmiotowe, a obowiązek raportowania schematów optymalizacyjnych, gdzie promotorem schematu jest

osoba nie wykonująca zawodu regulowanego może zostać nałożony z uwzględnieniem okoliczności faktycznych.

Intencją MF jest pozyskiwanie informacji o stosowanych schematach podatkowych na możliwie wczesnym etapie, przy jednoczesnym honorowaniu uzasadnionych oczekiwań zawodów zaufania publicznego w zakresie tajemnicy zawodowej przewidzianej w przepisach obowiązującego prawa. Dlatego, w odniesieniu do zawodów zaufania publicznego, dla których w przepisach obowiązującego prawa przewidziano ochronę tajemnicy zawodowej, MF rozważa:

(a) wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych **z uwzględnieniem** danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w schemacie podatkowym przez podmiot wykonujący zawód zaufania publicznego (podmiot profesjonalny), również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie, albo

(b) wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych **z wyłączeniem** danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w schemacie podatkowym przez podmiot wykonujący zawód zaufania publicznego (podmiot profesjonalny), również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie, albo

(c) gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy, wprowadzenie obowiązku raportowania bezpośrednio przez podatnika kupującego lub wdrażającego schemat optymalizacyjny, przy jednoczesnym zobowiązaniu podmiotu profesjonalnego do pisemnego poinformowania klientów o obowiązku przekazania informacji Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej przez podatnika

Pytanie nr 21

Czy rozważane obecnie przez MF w stosunku do zawodów zaufania publicznego uwzględnianie w przekazywanej informacji o schemacie podatkowym danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w tym schemacie podatkowym, również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie – mechanizm wskazany z literze (a) wprowadzenia do pytania – jest Twoim zdaniem uzasadnione z perspektywy celu projektowanej regulacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

Czy rozważane obecnie przez MF w stosunku do zawodów zaufania publicznego wyłączenie z przekazywanej informacji o schemacie podatkowym danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w tym schemacie podatkowym – mechanizm wskazany z literze (b) wprowadzenia do pytania – jest Twoim zdaniem wystarczające dla właściwego pogodzenia celu projektowanej regulacji z ochroną zaufania do osób wykonujących zawody zaufania publicznego?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

Pytanie nr 22

Czy planowane obecnie przez MF przerzucenie obowiązku przekazania organom podatkowym informacji o uczestniczeniu w schemacie podatkowym (w sytuacji, w której nie doszło do zwolnienia osoby wykonującej zawód zaufania publicznego z obowiązku tajemnicy zawodowej) – mechanizm wskazany z literze (c) wprowadzenia do pytania – stanowi Twoim zdaniem właściwe rozwiązanie w celu osiągnięcia zakładanych celów projektowanej regulacji?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

SEKCJA 6 - INNE KWESTIE

Jeżeli mają Państwo komentarze ogólne lub wychodzące poza zakres przedstawionych wyżej zagadnień, prosimy o przedstawienie swoich komentarzy, uwag i postulatów.

Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

INFORMACJE O OSOBIE OPINIUJĄCEJ

Imię i nazwisko

Adres zamieszkania

Nazwa (firmy) podmiotu, w imieniu którego wypełniany jest dokument konsultacji (jeśli dotyczy).

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Ministerstwo Finansów z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 12, na potrzeby przeprowadzenia konsultacji podatkowych i opublikowania ich wyników zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do przetworzenia ankiety. Zostałem/am poinformowany/a, że przysługuje mi prawo dostępu do moich danych, możliwość ich poprawiania, żądania zaprzestania ich przetwarzania. Administratorem danych osobowych jest Ministerstwo Finansów z siedzibą w Warszawie, ul. Świętokrzyska 12 (W przypadku osób fizycznych).

☒ Tak, wyrażam zgodę

☐ Nie, nie wyrażam zgody

Zastrzegam sobie prawo do nieujawniania wskazanych treści stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w tym mojego imienia i nazwiska / nazwy firmy.

☒ Tak

☐ Nie

Zastrzegam sobie prawo do nieujawniania mojego imienia i nazwiska / nazwy firmy.

☒ Tak

☐ Nie

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r., poz. 922)

Prosimy o udzielenie informacji, poprzez zaznaczenie właściwego pola, czy osoba opiniująca:

☒ reprezentuje firmę doradczą: doradztwa podatkowego

☐ reprezentuje firmę z sektora finansowego: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inna” proszę podać jaką Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje firmę audytorską;

☐ reprezentuje podmiot gospodarczy z innego sektora gospodarki:

☐ Tak – proszę podać nazwę sektora Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ Nie

☐ reprezentuje podmiot publiczny: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inny” proszę podać jaki Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje środowisko naukowe: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inne” proszę podać jakie Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje środowisko: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inne” proszę podać jakie Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ reprezentuje organizację społeczną: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inna” proszę podać jaką Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☐ wyrażam swoje osobiste poglądy;

☐ wykonuje zawód regulowany: Wybierz element.

W przypadku wyboru opcji „Inny” proszę podać jaki Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

PYTANIA DOTYCZĄCE PROJEKTOWANYCH PRZEPISÓW

SEKCJA I - DEFINICJA SCHEMATU PODATKOWEGO

W ramach prac Ministerstwa Finansów (dalej: MF) rozważa się, aby raportowaniu podlegały schematy podatkowe rozumiane jako uzgodnienie, które:

1. spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą, lub
2. posiada szczególną cechę rozpoznawczą.

W tym zakresie konieczne będzie zdefiniowanie pojęć składowych schematu podatkowego. Obecnie rozważane jest, aby takie składowe pojęcia były rozumiane w następujący sposób:

- uzgodnienie: jako czynność lub zespół powiązanych ze sobą czynności, w tym czynność planowaną lub zespół czynności planowanych, których co najmniej jedna strona jest podatnikiem, lub które mają lub mogą mieć wpływ na obowiązek podatkowy;
- spełnienie kryterium głównej korzyści, gdy na podstawie istniejących okoliczności należy przyjąć, że podmiot działający rozsądnie i kierujący się praktyką przyjętą w danym rodzaju działalności mógłby zasadnie wybrać inny sposób postępowania, z którym nie wiązałoby się uzyskanie korzyści podatkowej takiej jak oczekiwana lub wynikająca w związku z wykonaniem uzgodnienia. Stanowić ono będzie cechę rozpoznawczą z zakresu potencjalnie agresywnego planowania podatkowego.

Pytanie nr 1

Czy rozważana obecnie przez MF propozycja kryterium głównej korzyści pozwoli na uzyskanie informacji na temat uzgodnień istotnych z perspektywy celu nowelizacji, a jednocześnie będzie możliwa do zastosowania bez przesądzania, że dane uzgodnienie stanowi bądź nie unikanie opodatkowania?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **takie sformułowanie kryterium głównej korzyści będzie powodować, że jako korzyść podatkowa będzie rozumiane każde zachowanie się podatnika, inne niż wybranie maksymalnego sposobu opodatkowania danej transakcji a**

w zasadzie potencjalnej transakcji możliwej do przeprowadzenia; na takie wnioski wskazuje sformułowanie „mógłby wybrać”; stoi to zresztą w sprzeczności z cechami podmiotu wskazanymi w treści przepisu jak „działający rozsądnie” – każdy działający rozsądnie podmiot, a w szczególności przedsiębiorca będzie dążył do legalnego zmniejszenia obciążeń podatkowych

- ogólna cecha rozpoznawcza uzgodnienia jako właściwość uzgodnienia nawiązywać będzie do:
 1. zobowiązania do zachowania w poufności sposobu, w jaki uzgodnienie pozwala na uzyskanie korzyści podatkowej (klauzula poufności),

Pytanie nr 2

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **propozycje doradcze stanowią wytwory wiedzy podmiotu je proponującego, często kwalifikując się jako dzieła w rozumieniu prawa autorskiego – zachowanie ich w poufności, w tym w szczególności jako zabezpieczenie przed wykorzystaniem tych dzieł przez podmioty trzecie stanowi normalną rynkową praktykę, nie tylko przy optymalizacji podatkowej**

2. zobowiązania do zapłaty wynagrodzenia uzależnionego od uzyskania korzyści podatkowej lub jej wysokości (*success fee*),

Pytanie nr 3

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie

3. zobowiązania korzystającego z uzgodnienia, że w przypadku wdrożenia uzgodnienia będzie współpracował z podmiotem, który udostępnił uzgodnienie, albo zapłaci temu podmiotowi wynagrodzenie lub odszkodowanie (klauzula lojalności),

Pytanie nr 4

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **jak w pytaniu 2 – zabezpieczenie przed wykorzystaniem wytworu wiedzy przez podmioty konkurencyjne stanowi normalną praktykę rynkową; nie można oczekiwać, że podmioty doradcze przestaną zabezpieczać prawnie swoje interesy, a samo zabezpieczenie będzie stanowić przesłankę wystąpienia agresywnej optymalizacji**

4. zobowiązania się do zwrotu wynagrodzenia lub jego części, w przypadku gdy korzyść podatkowa nie powstanie lub powstanie w wysokości niższej, niż zakładano (klauzula zwrotu wynagrodzenia),

Pytanie nr 5

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

5. podmiot udostępniający uzgodnienie lub korzystający faktycznie respektują lub zamierzają respektować co najmniej jedno ze zobowiązań wskazanych w punktach 1-4 (faktyczne respektowanie klauzul),

Pytanie nr 6

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **z przyczyn wskazanych powyżej w zakresie zachowania w poufności propozycji doradczych. Faktyczne respektowanie lub zamiar respektowania co najmniej jednego ze zobowiązań, jeśli nie były one w umowie doradczej wyraźnie określone będzie oznaczało ogromną dowolność organów kontrolujących obowiązek raportowania czy takie faktycznie respektowanie czy nawet zamiar respektowania wystąpił czy nie.**

6. na podstawie istniejących okoliczności należy przyjąć, że rozsądnie działający podmiot udostępniający uzgodnienie lub korzystający, do których nie stosowałyby się obowiązki przewidziane niniejszym rozdziałem, chcieliby, żeby co najmniej jedno ze zobowiązań wskazanych w 1-4 było faktycznie respektowane (test hipotetyczny);

Pytanie nr 7

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa ogólna cecha rozpoznawcza stanowi wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **z przyczyn wskazanych powyżej w zakresie zachowania w poufności propozycji doradczych ponadto trudno obowiązki prawne i ewentualne sankcje za ich niedochowanie opierać o kwestię subiektywną dotyczącą tego co „chciałaby” druga strona umowy a co nie zostało wyrażone w umowie i na co się nie umówiono**

Pytanie nr 8

Czy MF powinien rozważyć wprowadzenie innych ogólnych cech rozpoznawczych niż wymienione powyżej, aby uzyskać informacje na temat uzgodnień, które mogą być istotne z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

☒ Nie

- szczególna cecha rozpoznawcza nawiązywać będzie do:

1. kwoty podatku, który należałoby pobrać w Polsce (gdyby nie przepisy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zwolnienia podatkowe),

Pytanie nr 9

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **System podatkowy stanowi pewną całość składającą się zarówno z przepisów przewidujących opodatkowanie jak i z tego opodatkowania wyłączających. Nie można, dla oceny faktu rzekomego powstania korzyści podatkowej, fikcji istnienia systemu prawnego, w którym nie występują umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub zwolnienia podatkowe. Służą one realizacji określonych celów i zapewniają systemowi spójność, stanowiąc realizację polityki podatkowej Państwa lub wyłączając podwójne opodatkowanie niektórych rodzajów aktywności. Przyjęcie fikcji istnienia takiego systemu, zawsze będzie prowadzić do wniosku, iż osiągnięta została korzyść podatkowa wobec realnie istniejącego systemu, który takie zwolnienia i umowy przewiduje. Nie można nakazać podatnikom poruszania się w alternatywnej rzeczywistości prawnej niż ta wynikająca z uchwalonych przepisów podatkowych.**

2. zaangażowania w uzgodnienie podmiotu mającego siedzibę lub zarząd na terytorium lub

w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową, lub nie mający miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu na żadnym terytorium ani w żadnym kraju

Pytanie nr 10

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☒ Tak

☐ Nie – proszę wskazać uzasadnienie [Kliknij tutaj](#), aby wprowadzić tekst.

3. wysokości przychodów nierezydentów osiągniętych w związku z uzgodnieniem na terytorium Polski,

Pytanie nr 11

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **kompletnie niezrozumiałe**

4. różnicy w kwocie podatku do zapłaty, który byłby należny w związku z wykonaniem uzgodnienia od nierezydentów, gdyby byli oni polskimi rezydentami podatkowymi, a podlegającym faktycznej zapłacie podatkiem dochodowym w państwie ich rezydencji podatkowej,

Pytanie nr 12

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **tak jak w pkt. 10 – nie można przyjmować fikcji istnienia innego systemu niż ten obowiązujący; jeśli nierezydent faktycznie jest nierezydentem trudno mówić o powstaniu jakiegokolwiek korzyści podatkowej w związku z tym że jest nierezydentem; okoliczność czy jest rezydencja faktycznie nie występuje w Polsce może być przedmiotem odrębnych ustaleń ale to już pozostaje do regulacji w kompletnie odrębnych przepisach i może być przedmiotem kompletnie odrębnego postępowania – nie ma to żadnego związku z raportowaniem o którym mowa w planowanej ustawie**

5. istotnego wpływu na część odroczoną podatku dochodowego lub aktywa albo rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Pytanie nr 13

Czy rozważana obecnie przez MF powyższa szczególna cecha rozpoznawcza stanowi dobry wyznacznik, że informacja na temat uzgodnienia może być istotna z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **odwołanie w tym zakresie będzie powodować wyłącznie niejasności ze względu na znaczne różnice w siatce pojęciowej ustaw**

Pytanie nr 14

Proszę wskazać kwotę, jaka Twoim zdaniem powinna znaleźć zastosowanie w odniesieniu do poszczególnych sytuacji, składających się na szczególną cechę rozpoznawczą. Odpowiedź może zawierać dodatkowy komentarz osoby biorącej udział w konsultacjach.

W przypadku cechy szczególnej, która dotyczy przypadku, w którym mowa w pkt:

1. próg kwotowy powinien wynosić kwoty podatku – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

brak – sama koncepcja jest zła

3. próg kwotowy powinien wynosić Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst. wysokości przychodów – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

brak – sama koncepcja jest zła

4. próg kwotowy powinien wynosić Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst. różnicy w kwocie podatku – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

brak – sama koncepcja jest zła

5. próg kwotowy powinien wynosić Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst. wpływu na podatek odroczony – proszę uzasadnić dlaczego taka wartość

brak – sama koncepcja jest zła

Pytanie nr 15

Czy MF powinien rozważyć wprowadzenie innych szczególnych cech rozpoznawczych niż wymienione powyżej, aby uzyskać informacje na temat uzgodnień, które mogą być istotne z perspektywy celu nowelizacji?

☐ Tak – proszę wskazać uzasadnienie Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

☒ Nie

Pytanie nr 16

Czy rozważane obecnie przez MF propozycje definicji schematu podatkowego oraz jego poszczególnych części składowych realizować będą cel nowelizacji, tj. dostarczą MF informacji o stosowanych w praktyce schematach postępowania w ramach działań optymalizacji podatkowej?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie w zakresie uwag jak wyżej – dostarczą co najwyżej informacji o różnicach pomiędzy obecnym systemem podatkowym a jego wersją najgorszą z możliwych dla podatników tj. w której wszystkie dochody z całego świata są opodatkowane wedle reguł obowiązujących w Polsce bez względu na opodatkowanie w innych krajach, bez stosowania żadnych ulg i zwolnień

SEKCJA 2 - PRÓG DE MINIMIS

MF rozważa wprowadzenie progu de minimis odnoszących się do pojęcia korzystającego, tak aby nie dotyczyło ono podatników, o niewielkiej skali działalności, dla których obowiązki przewidziane propozycją przepisów stanowiłyby nieproporcjonalnie duże obciążenie administracyjne.

Pytanie nr 17

Czy rozważane obecnie przez MF wprowadzenie progu *de minimis* do pojęcia korzystającego jest uzasadnione ograniczeniem obowiązków administracyjnych i jednocześnie nie będzie stanowić przeszkody do zrealizowania celu nowelizacji?

☒ Tak – proszę wskazać w uzasadnieniu kryterium oraz jego wielkość progową

Będzie to kryterium odpowiednie w sytuacji w której obowiązek dokumentacyjny zostanie nałożony na korzystającego, a nie na doradcę. W takim bowiem przypadku można mieć pewność, że zna on w pełni wszystkie dane i wartości niezbędne do przeliczenia korzyści i zastosowania progu de minimis. Wielkość progowa powinna być określona na znacznym poziomie, np. 1 mln zł korzyści podatkowej wynikającej z schematu podatkowego.

☐ Nie

SEKCJA 3 - PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO RAPORTOWANIA SCHEMATÓW PODATKOWYCH (1)

W ramach prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu nowelizacji MF rozważa przyjęcie rozwiązania, w którym zobowiązanym do raportowania schematu podatkowego będzie jego promotor (tj. osoba fizyczna, osoba prawna lub inne jednostka nieposiadająca osobowości prawnej, która opracowuje, udostępnia lub wdraża uzgodnienie w ramach świadczenia usług związanych z opodatkowaniem lub udziela, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porady dotyczących opracowywania, udostępniania lub wdrażania uzgodnienia w zakresie jego aspektów podatkowych). W opinii MF, w celu uniknięcia jakichkolwiek wątpliwości, właściwe jest wskazanie w definicji promotora zawodów zaufania publicznego, których zwłaszcza dotyczyć będzie obowiązek raportowania. Obecnie MF rozważa, aby wskazać wprost jako podmiot, który może być uznany za promotora, adwokata, doradcę podatkowego, radcę prawnego, pracownika banku lub innej instytucji finansowej doradzającego klientom.

Pytanie nr 18

Czy rozważane obecnie przez MF ujęcie w definicji promotora obok kryteriów przedmiotowych także **przykładowe** wskazanie powyższych zawodów zaufania publicznego będzie w Twojej opinii zasadne i wystarczające dla osiągnięcia celu przepisu, tj. uniknięcia wątpliwości, jakie podmioty zobowiązane są do raportowania schematów podatkowych?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **W naszej ocenie wskazanie zawodów zaufania publicznego mogłoby je piętnować i powodować wzrost „podziemia” optymalizacyjnego (świadczenie takich usług przez osoby bez uprawnień poprzez przedstawianie propozycji struktur) lub świadczenia takich usług za granicą przez podmioty nie podlegające polskiej jurysdykcji. Szczególnie obowiązek świadczenia tego rodzaju usług z zagranicy może dotyczyć największych wartościowo transakcji, które mogą być też najistotniejsze z punktu widzenia fiskusa. Tym samym obowiązek raportowania powinien ciążyć na tym, kto realizuje/wdraża taką strukturę/uzgodnienie a nie na zawodach zaufania publicznego.**

SEKCJA 3 - PODMIOTY ZOBOWIĄZANE DO RAPORTOWANIA SCHEMATÓW PODATKOWYCH (2)

W ramach prowadzonych prac nad przygotowaniem projektu nowelizacji MF rozważa przyjęcie rozwiązania mającego na celu uszczelnienie obowiązku raportowania schematów podatkowych. W tym celu przewiduje się nałożenie warunkowego obowiązku raportowania na podmioty zobowiązane do wykonania lub przyjmujące wynagrodzenie za wykonanie czynności pozostających w zakresie ich działania w odniesieniu do uzgodnień, także w zakresie jego aspektów innych niż podatkowe. Zgodne z planami obowiązek ten dotyczyć ma biegłego rewidenta, notariusza, osobę świadczącą usługi prowadzenia ksiąg rachunkowych, księgowego lub dyrektora finansowego, bank lub inną instytucję finansową a także ich pracownika, osobę posiadającą kwalifikacje z dziedziny doradztwa inwestycyjnego, bankowości inwestycyjnej, zarządzania aktywami lub instrumentami pochodnymi, a także inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, wykonującą czynności pozostające w zakresie działania tych osób lub posiadającą podobne kwalifikacje, również w przypadku gdy nie posiada miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Planuje się by obowiązek raportowania schematów podatkowych przez wskazane podmioty powstawał w sytuacji, w której podmioty te nie zostaną poinformowane przez promotora lub korzystającego o wcześniejszym zgłoszeniu przez nich danego schematu podatkowego. Obowiązek taki może być uzasadniony w szczególności, gdy podmiot taki dostrzegł lub powinien był dostrzec, że uzgodnienie stanowi schemat podatkowy przy zachowaniu staranności ogólnie wymaganej w dokonywanych przez niego czynnościach, przy uwzględnieniu zawodowego charakteru jego działalności, obszaru jego specjalizacji oraz przedmiotu wykonywanych przez niego czynności.

Pytanie nr 19

Czy rozważane obecnie przez MF wprowadzenie warunkowego obowiązku raportowania schematów podatkowych przez wskazane podmioty będzie w Twojej opinii zasadne i wystarczające dla zwiększenia szczelności systemu raportowania tych schematów?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **Obowiązek w tym zakresie albo będzie absolutnie sztuczny i nie będzie faktycznie wykonywany, albo doprowadzi do kompletnego paraliżu**

życia gospodarczego gdy wskazane podmioty przy każdej transakcji z ich udziałem będą wymagały udowodnienia że dana czynność nie stanowi części schematu podatkowego. Działania służące optymalizacji opodatkowania, wymagają posiadania głębokiej wiedzy o systemie podatkowym, obowiązujących przepisach a także luk w nich występujących, strukturze organizacyjnej danego podmiotu, jego składnikach majątkowych. Dlatego są wykonywane przez wyspecjalizowane podmioty. Trudno oczekiwać, by podmioty niemające odpowiednich kompetencji w zakresie wiedzy o systemie podatkowym miały w ramach swojej działalności dokonywać pod tym kątem kontroli swoich klientów. Nawet przyjmując że podmioty takie posiadałyby gruntowną wiedzę odnośnie systemu podatkowego, aby właściwie zidentyfikować potencjalne schematy podatkowe powinny posiadać gruntowną wiedzę odnośnie pozostałych wspomnianych: struktury organizacyjnej podmiotu, jego składników majątkowych, etc. Dodatkowo podmioty te nie mając wiedzy w pełnym zakresie mogłoby błędnie nie identyfikować transakcji podlegających zgłoszeniu co powodowałoby ich odpowiedzialność, przy czym brak jest obowiązku ujawniania takim podmiotom całości działań, choćby ze względu na ochronę tajemnicy innych przedsiębiorstw. Tym samym, jak wyżej wskazano, obowiązek ten powinien być nałożony na samych wdrażających strukturę/uzgodnienie, zaś podmioty mając podejrzenie realizacji takiej struktury miałyby obowiązek informować o tym swoich klientów.

SEKCJA 4 - MOMENT POWSTANIA OBOWIĄZKU RAPORTOWANIA SCHEMATU PODATKOWEGO (1)

Intencją MF jest pozyskiwanie informacji o stosowanych schematach podatkowych na możliwie wczesnym etapie. W ramach prac MF przyjmuje, że termin od którego liczony będzie obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien być określony w sposób możliwy do obiektywnego zweryfikowania. W tym zakresie MF roboczo przyjmuje, że obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien podlegać realizacji w terminie liczonym od jednego ze zdarzeń, w zależności od tego, które z nich ma miejsce jako pierwsze:

- a) udostępnienia schematu podatkowego (tj. oferowanie przez promotora uzgodnienia korzystającemu, zawarcie umowy, której przedmiotem jest przekazanie informacji o uzgodnieniu),
- b) przyjmowanie wynagrodzenia z tytułu przekazania informacji o uzgodnieniu lub zaliczki na

poczet takiego przekazania,

c) przekazywanie korzystającemu przez promotora, w jakiejkolwiek formie, w tym drogą elektroniczną, telefoniczną lub osobiście, informacji o uzgodnieniu, w szczególności poprzez przedstawianie jego założeń,

d) dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego,

e) wyjątkowo, w sytuacji gdy schemat optymalizacyjny jest już wdrażany, a profesjonalny doradca (np. doradca podatkowy, biegły rewident, księgowy, radca prawny czy notariusz) stwierdzi, że schemat nie został dotychczas zgłoszony.

Pytanie nr 20

Czy rozważane obecnie przez MF określenie momentu od którego liczony będzie termin na zaraportowanie schematu podatkowego przez promotora realizować będzie cel regulacji, tj. możliwie szybkiego pozyskania informacji o schemacie podatkowym, przy jednoczesnej możliwości obiektywnej weryfikacji dopełnienia tego terminu?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **Rzekome szybkie pozyskanie informacji będzie w tym wypadku nieproduktywne. Doradcy spotykając się z klientami przedstawiają im informację o przepisach prawa podatkowego i konsekwencjach przeprowadzenia określonych działań – niekoniecznie stanowiących schematy podatkowe. W znacznej części przypadków są to wyłącznie rozważania hipotetyczne, nigdy nie mającego swojego finalnego efektu w postaci podjęcia jakichkolwiek działań z danym klientem. Dzieje się tak zarówno z przyczyn niezależnych od klienta (zmiana okoliczności), zależnych od klienta (brak chęci realizacji żadnego z przedstawionych rozwiązań) jak i zależnych od klienta i doradcy (brak dogadania się co do treści umowy). Przedstawienie rozwiązania w trakcie takiego spotkania nie niesie żadnego ryzyka uszczuplenia podatku, ponieważ w przeważającej większości przypadków klient nie jest w stanie zapamiętać, zrozumieć i wdrożyć ustalonego schematu. Jakikolwiek raportowanie schematów przed ich faktycznym wdrożeniem (czy choćby realizacją umowy w sprawie wdrożenia) mija się z celem gdyż nałoży obowiązek na doradców bez faktycznego zagrożenia faktycznym wdrożeniem schematu. Dodatkowo obowiązek byłby nałożony bez możliwości uzyskania**

jakiegokolwiek wynagrodzenia za jego realizację przez doradcę spotykającego się z klientem. Co więcej należy mieć na uwadze, że w schematach podatkowych nie samo rozpoczęcie ich wdrażania generuje osiągnięcie korzyści podatkowej przez klienta, a zazwyczaj wyłącznie jedno z działań będących częścią schematu. Również w trakcie realizacji schematu mogą wystąpić okoliczności, które doprowadzą do zmiany pierwotnych założeń i braku osiągnięcia korzyści podatkowych przez klienta lub w ogóle braku realizacji schematu. Raportowanie powinno więc następować nie wcześniej niż z chwilą osiągnięcia korzyści (tj. zapłacenia niższej kwoty podatku i wykazana w deklaracji czy zeznaniu) – wcześniejsze raportowanie będzie wyłącznie zbędnym administracyjnym obowiązkiem nie dającym realnej wiedzy o faktycznie uzyskiwanych korzyściach. Dodatkowo tak szeroki zakres informowania budzi wątpliwości co do naruszenia zasady proporcjonalności, bowiem obowiązki nakładane na doradców czy podatników powinny odpowiadać korzyściom uzyskiwanym przez administrację. Przy czym samo raportowanie teoretycznych nigdy niewdrażanych schematów nie daje żadnej korzyści administracji nakładając na podmioty obowiązana do raportowania istotne obowiązki biurokratyczne, za które nie przysługuje wynagrodzenie (gdy nie dojdzie do zawarcia umowy w tym zakresie i realizacji usługi). Tym samym to podatnicy wdrażający takie struktury/uzgodnienia powinni raportować o uzyskanych korzyściach wynikających z już zrealizowanych uzgodnień. W wydanych przez ostatnią dekadę ok 10 tys. interpretacji indywidualnych zostało ujawnione szeroko a często w drobnych nawet szczegółach tysiące możliwych schematów podatkowych. Nie ma zatem żadnego uzasadnienia aby nowy obowiązek raportowania schematów był de facto powieleniem w innej formie wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej.

SEKCJA 4 - MOMENT POWSTANIA OBOWIĄZKU RAPORTOWANIA SCHEMATU PODATKOWEGO (2)

Jak wskazano we wprowadzeniu do poprzedniego pytania, MF roboczo przyjmuje, że obowiązek raportowania schematu podatkowego powinien podlegać realizacji w terminie liczonym od udostępnienia schematu podatkowego lub dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego.

Ile dni i dlaczego powinien Twoim zdaniem wynosić termin na dokonanie zgłoszenia schematu podatkowego przez promotora?

30 dni od dnia uzyskania korzyści. W przypadku podatków dochodowych, 30 dni od złożenia zeznania rocznego w którym wykazany podatek należny jest niższy o korzyść podatkową wynikającą z wdrożonego schematu podatkowego lub też zgłoszenie schematu mogłoby być składane w terminie składania zeznania rocznego.

SEKCJA 5 - TAJEMNICA ZAWODOWA

W ocenie Ministerstwa Finansów schemat podatkowy jest rozwiązaniem intelektualnym, który wypracowany jest oparciu o znajomość przepisów prawa podatkowego. Innymi słowy schemat podatkowy – jako efekt rozważań teoretycznych – jest pewnym planem działania, który stworzony może zostać w oderwaniu od konkretnego przypadku, w którym faktycznie zostanie zastosowany.

Optymalizacja podatkowa naraża Skarb Państwa na istotne straty budżetowe i problem jej stosowania musi być traktowany z najwyższą powagą, gdyż zaburza w istotny sposób zdolność finansowania potrzeb publicznych przez państwo. Nakładanie przez państwo podatków i ściąganie dochodów budżetowych jest czynnikiem ściśle powiązanym z suwerennością państwa i z tego powodu powinno podlegać szczególnej ochronie. Czynności związane z planowaniem podatkowym nie są ściśle prywatną sprawą podmiotów gospodarczych, gdyż dotyczą zobowiązań podatkowych, gdzie stroną jest budżet państwa.

Tajemnica zawodowa jest ważnym komponentem wykonywania zawodów regulowanych, lecz zakres stosowania tej tajemnicy może podlegać dyskusji. Istnieją zasady poufności, których złamanie narusza istotę zaufania pomiędzy podmiotem wykonującym zawód regulowany a jego klientem. Do tej sprawy należą wszystkie sprawy osobiste, rodzinne, cywilne, karne, karne skarbowe oraz związane z obroną interesów klienta w postępowaniu administracyjnym, podatkowym czy sądowno-administracyjnym, a także z doradztwem dotyczącym zastanego stanu rzeczy. Nie można jednak traktować jako sprawy prywatnej doradzania podatnikowi w zakresie planowanego nagięcia, czy nawet obejścia przepisów podatkowych, gdzie w grę wchodzi istotny interes finansów publicznych. Zwłaszcza, że już dziś, podatnicy mają obowiązek przekazywania bardzo wielu informacji na temat podstawy opodatkowania.

Ponadto w ramach kontroli skarbowej czy podatkowej organy podatkowe mogą uzyskać bardzo szczegółowe informacje dotyczące podatnika. Alternatywą do uzyskiwania informacji na temat planowanych schematów optymalizacyjnych jest więc nałożenie obowiązku raportowania bezpośrednio na podatnika, a na podmiot profesjonalny obowiązku poinformowania o tym podatnika przy okazji oferowania schematu optymalizacyjnego. Tajemnica zawodowa nie jest chroniona prawnie w odniesieniu do podmiotów nie wykonujących zawodu regulowanego, zatem w przypadku tej grupy zniesienie tajemnicy zawodowej jest bezprzedmiotowe, a obowiązek raportowania schematów optymalizacyjnych, gdzie promotorem schematu jest

osoba nie wykonująca zawodu regulowanego może zostać nałożony z uwzględnieniem okoliczności faktycznych.

Intencją MF jest pozyskiwanie informacji o stosowanych schematach podatkowych na możliwie wczesnym etapie, przy jednoczesnym honorowaniu uzasadnionych oczekiwań zawodów zaufania publicznego w zakresie tajemnicy zawodowej przewidzianej w przepisach obowiązującego prawa. Dlatego, w odniesieniu do zawodów zaufania publicznego, dla których w przepisach obowiązującego prawa przewidziano ochronę tajemnicy zawodowej, MF rozważa:

(a) wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych **z uwzględnieniem** danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w schemacie podatkowym przez podmiot wykonujący zawód zaufania publicznego (podmiot profesjonalny), również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie, albo

(b) wprowadzenie obowiązku raportowania informacji o schematach podatkowych **z wyłączeniem** danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w schemacie podatkowym przez podmiot wykonujący zawód zaufania publicznego (podmiot profesjonalny), również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie, albo

(c) gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy, wprowadzenie obowiązku raportowania bezpośrednio przez podatnika kupującego lub wdrażającego schemat optymalizacyjny, przy jednoczesnym zobowiązaniu podmiotu profesjonalnego do pisemnego poinformowania klientów o obowiązku przekazania informacji Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej przez podatnika

Pytanie nr 21

Czy rozważane obecnie przez MF w stosunku do zawodów zaufania publicznego uwzględnianie w przekazywanej informacji o schemacie podatkowym danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w tym schemacie podatkowym, również w sytuacji, gdy podmiot profesjonalny nie został zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w tym zakresie – mechanizm wskazany z literze (a) wprowadzenia do pytania – jest Twoim zdaniem uzasadnione z perspektywy celu projektowanej regulacji?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **nie, zarówno ze względu na możliwy brak wiedzy doradcy co do faktycznego wdrożenia schematu jak i samo to, że ustalenie podmiotów uczestniczących w przyszłej transakcji może być trudne, szczególnie przyjmując założenie, że „schemat podatkowy – jako efekt rozważań teoretycznych – jest pewnym planem działania, który stworzony może zostać w oderwaniu od konkretnego przypadku”**. Skoro jest on oderwany od konkretnego przypadku, może zostać przekazany także bez wiedzy o podmiotach mających w nim w przyszłości uczestniczyć. Stąd zasadnym wydaje się nałożenie tak daleko idących obowiązków na podmiot który realizuje daną strukturę/uzgodnienie, który dysponuje pełną wiedzą odnośnie jego faktycznej realizacji, w tym samego faktu realizacji

Czy rozważane obecnie przez MF w stosunku do zawodów zaufania publicznego wyłączenie z przekazywanej informacji o schemacie podatkowym danych, które identyfikują podmioty uczestniczące lub mające uczestniczyć w tym schemacie podatkowym – mechanizm wskazany z literze (b) wprowadzenia do pytania – jest Twoim zdaniem wystarczające dla właściwego pogodzenia celu projektowanej regulacji z ochroną zaufania do osób wykonujących zawody zaufania publicznego?

☐ Tak

☒ Nie – proszę wskazać uzasadnienie **w takim przypadku nie wiadomo co faktycznie miałyby zostać zaraportowane – mógłby zostać zaraportowany wyłącznie schemat jako taki, w tym zakresie nie tylko dotyczy to tajemnicy zawodowej, ale także tajemnicy przedsiębiorstwa w zakresie chronionym także prawami autorskimi**

Pytanie nr 22

Czy planowane obecnie przez MF przerzucenie obowiązku przekazania organom podatkowym informacji o uczestniczeniu w schemacie podatkowym (w sytuacji, w której nie doszło do zwolnienia osoby wykonującej zawód zaufania publicznego z obowiązku tajemnicy zawodowej) – mechanizm wskazany z literze (c) wprowadzenia do pytania – stanowi Twoim zdaniem właściwe rozwiązanie w celu osiągnięcia zakładanych celów projektowanej regulacji?

☒ **Tak Przy czym obowiązek ten powinien ciążyć na podmiocie realizującym daną strukturę/uzgodnienie tj. podatniku wdrażającym, który nie jest objęty tajemnicą w zakresie przekazywania danych organom, zaś dane przez niego przekazane są taka tajemnicą chronione**

☐ **Nie – proszę wskazać uzasadnienie** [Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.](#)

SEKCJA 6 - INNE KWESTIE

Jeżeli mają Państwo komentarze ogólne lub wychodzące poza zakres przedstawionych wyżej zagadnień, prosimy o przedstawienie swoich komentarzy, uwag i postulatów.

Wydaje się, że jedynie nałożenie obowiązku na samego podatnika realizującego strukturę/uzgodnienie może realizować zakładane cele. Nałożenie tego obowiązku na inne podmioty budzi liczne wątpliwości odnośnie zakresu raportowania, tego co ma być raportowane (czysto teoretyczne konstrukcje, nierealizowane schematy), tego kto ma ponieść koszt raportowania jeśli klient doradcy nie zdecyduje się na zawarcie umowy i realizację proponowanego schematu, strony i podmioty jakie biorą udział w uzgodnieniu, oraz wartości pozwalające stosować progi transakcyjne. Dodatkowo nałożenie obowiązku raportowania w zakresie czysto teoretycznym, w oderwaniu od faktycznie wdrażanych schematów, wymagałoby stworzenia bazy takich schematów, których nie ma sensu raportować wielokrotnie skoro są tylko konstrukcjami teoretycznymi. Dodatkowo planowane sankcje z brak raportowania w przypadku raportowania przez inne osoby niż które na własne potrzeby wdrażają uzgodnienie (podatników), budzi istotne wątpliwości bowiem nie zawsze klient podaje rzeczywiste wartości planowanych działań w szczególności jeśli realizuje je sam a pozyskuje tylko teoretyczną wiedzę. Ustawa powinna przewidywać wyraźną regułę przejściową przewidującą, że ustawa ma zastosowanie do

schematów proponowanych i wdrażanych po jej wejściu w życie - czyli że nie ma ukrytego skutku wstecznego. W razie gdyby proponowane regulacje miały wejść w życie w proponowanym kształcie, przykładowo biegły rewident który będzie badał w 2018 r. sprawozdanie za 2017 r. będzie wolny od obowiązków wynikających z tej ustawy. Dopiero gdy będzie badał w 2019 r. sprawozdanie za rok 2018 to będzie ewentualnie raportował schematy proponowane i wdrożone po dniu wejścia ustawy w życie